

Kızılırmak fay zonunun Ađcakiřla-Kalecik (şarkışla-Sivas) arasında kalan kesiminin neotektonik özellikleri

A. Polat ve O. Tatar

Cumhuriyet Üniversitesi, Mühendislik Fak., Jeoloji Müh. Bölümü, Aktif Tektonik Çalışma Grubu Sivas

apolat@cumhuriyet.edu.tr

Bu çalışma ile Orta Anadolu Fay Zonu'nun şarkışla kuzeyinde Ađcakiřla-Kalecik köyleri arasında kalan kesiminin neotektonik özelliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bilindiđi üzere Orta Anadolu Fay Zonu, son yıllarda üzerinde ayrıntılı çalışmalar yapılan, gerek sismotektonik gerekse uzanımı boyunca önemli morfolojik yapıların gözlemlendiği önemli çizgiselliklerden birisidir. Orta Anadolu Fay Zonu olarak adlandırılan fay sisteminin kuzeydoğu segmentlerinden Kızılırmak Fay segmenti üzerinde bulunan inceleme alanında aktif fay zonlarında gözlenebilen tektonomorfolojik yapılar bulunmaktadır. Bu yapılar bölgede sol yönlü doğrultu atımlı bir fayı temsil etmektedir. Kızılırmak nehir yatağı boyunca yüzeyleyen Kuvaterner yaşlı akarsu çökelleri oldukça yoğun olarak faylanmaya uğramışlardır. Buna karşın inceleme alanının içerisinde bu tür deformasyonlar çok yaygın şekilde gözlenmemektedir.

Çalışma alanı aletsel ve tarihsel dönemlere ait deprem verileri derlenmiştir. Bu depremlerin odak noktaları inceleme alanının 3 boyutlu (DEM) haritası üzerine yerleştirilmiştir. Deprem odak dağılımlarının inceleme alanı ve yakın çevresindeki çizgiselliklerle paralellik sundukları gözlenmiştir. Bölgede özellikle 10 yılda meydana gelen küçük-orta büyüklükteki ($M \leq 5.6$) depremlerin dağılımı dikkat çekicidir.

İnceleme alanındaki çizgisellikler birtakım tektonomorfolojik verilerle belirgindir. Bu çizgisellikler bölgenin üç boyutlu (DEM) haritaları üzerinde ve arazi gözlemleri ile de ortaya çıkarılmıştır. Tektonomorfolojik veriler inceleme alanında doğrultu atımlı bir sistemin varlığını işaret etmektedir. Bu çalışma ile bölgede KB-GD yönlü bir sıkışma ve buna bağlı olarak gelişen KD-GB yönlü sol yanal doğrultu atımlı bir sistemin varlığı ortaya konmuş ve deprem üretme potansiyeline dikkat çekilmiştir.

Anahtar kelimeler: Kızılırmak fay zonu, Ađcakiřla-Kalecik, neotektonik